Dosarul nr. 2i-10/2/25
2-25158250-46-2i-11112025

HOTĂRÂRE
În numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunțat la 14 mai 2026 **mun. Soroca**
Hotărârea redactată integral la 24 iulie 2026

Judecătoria Soroca (sediul central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Olga Jamba
Grefierul: Pasești Diana

În prezența participanților la proces.

A examinat în şedinţă de judecată publică, cererea lichidatorului AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, în persoana cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina,

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces

Argumentele reclamantului

La 11 noiembrie 2025, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul central), a parvenit cererea lichidatorului AEÎ ”Econom-Fix”, administratorul autorizat Cazacu Adrian privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina (expediată prin intermediul ÎS ”Poșta Moldovei” la 10 noiembrie 2025).

Solicită lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administratorul autorizat Cazacu Adrian, atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina, încasarea din contul acestora în contul masei debitoare a sumei de 2.374.278,28 (două milioane, trei sute șaptezeci și patru mii, două sute șaptezeci și opt,28) lei.

În argumentarea acțiunii a menționat că, prin Hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central), nr. 2i-10/22 din 10 noiembrie 2022, a fost constatată insolvabilitatea AEÎ ”Econom-Fix” (c/f 1003607004586), cu sediul în s. Gura Camencii, r. Florești, fiind inițiat procesul de insolvabilitate față de debitor. Ulterior, prin încheierea aceleiași instanțe din 21 martie 2023, s-a intentat procedura falimentului în privința debitorului, iar în funcția de lichidator a fost numit administratorul autorizat Cazacu Adrian.

În argumentarea temeiurilor de drept administratorul autorizat Cazacu Adrian a făcut referire la dispozițiile art. 247 și art. 248 alin. (1) lit. c), e) și i) din Legea insolvabilității, care stipulează că, la cererea lichidatorului, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului să fie suportate de membrii organelor de conducere (inclusiv administratori și contabili) care i-au cauzat insolvabilitatea prin majorarea fictivă a pasivelor și/sau deturnarea activelor, ținerea unei contabilități fictive sau comiterea cu intenție a altor fapte. Conform

informațiilor oficiale reflectate pe portalul Serviciului Fiscal de Stat, Ciumac Svetlana deține calitatea de administrator al debitorului începând cu data de 07 februarie 2018, iar Pascari Antonina a exercitat funcția de contabil al debitorului în perioada 07 februarie 2018 – 05 mai 2021.

La data de 27 iulie 2021, Comisia Națională a Pieței Financiare a emis Hotărârea nr. 42/4, prin care a instituit administrarea specială în cadrul AEI ”Econom Fix” pe un termen de 1 an și a desemnat-o pe Dorina Străinu în calitate de administrator special, acordându-i împuterniciri depline pentru conducerea și gestionarea asociației. Atât administratorul special, cât și ulterior lichidatorul debitorului, au înaintat o serie de acțiuni în instanțele de judecată în numele asociației pentru încasarea datoriilor de la beneficiarii de împrumuturi și de la fidejusori.

Acordarea împrumuturilor de către AEI ”Econom Fix” era confirmată prin Contracte de împrumut şi prin Dispoziţii de plată, iar garanţiile de plată erau întemeiate pe contracte de fidejusiune semnate de fidejusori. În urma examinării acestor acțiuni de către instanţele de judecată, s-a constatat că un şir de Contracte de împrumut, Contracte de fidejusiune şi Dispoziţii de plată erau falsificate, pe acestea fiind falsificată semnătura împrumutatului şi a fidejusorilor, din care considerente instanţele, au respins acţiunile înaintate de AEI ”Econom Fix” constatând că actele de acordare a împrumuturilor au fost falsificate, iar împrumutaţii nu au primit împrumuturile.

Administratorul autorizat Cazacu Adrian, a invocat că, în baza acestor acte falsificate, directorul executiv (administratorul) Ciumac Svetlana și contabilul Pascari Antonina au deturnat activele AEI ”Econom Fix”, respectiv mijloace bănești în numerar, care în evidența contabilă erau reflectate în mod fictiv ca fiind acordate sub formă de împrumuturi. De asemenea, s-a subliniat că, potrivit prevederilor legale, acordarea împrumuturilor intra în competența exclusivă a consiliului asociației sau a Comitetului de creditare, constituit prin Decizia Consiliului din 02 ianuarie 2020, în următoarea componență: Ciumac Svetelana - Director executiv; Beiu Minodora - Preşedintele consiliului; Pascari Antonina - contabil șef.

Astfel, consideră că până la data de 02 ianuarie 2020, hotărârile cu privire la acordarea împrumuturilor urmau a fi aprobate de Consiliul asociației, iar după data de 02 ianuarie 2020 urmau a fi aprobate fie de către Consiliul asociației, fie de către Comitetul de creditare. Cu toate acestea, eliberarea împrumuturilor s-a efectuat în temeiul deciziei unipersonale a directorului executiv, în lipsa hotărârilor obligatorii ale organelor colegiale de conducere.

Deşi debitorul avea datorii şi nu îşi onora obligaţiunile de plată a acestora la scadenţă, organele de conducere deturnau activele debitorului (mijloacele băneşti în numerar), prin falsificarea actelor de acordare a creditelor şi reflectarea în mod fictiv în evidenţa contabilă precum că mijloacele băneşti au fost acordate ca împrumut (Contract de împrumut nr. EFX.01.000522.01 din 10 februarie 2020, conform căruia s-ar fi acordat împrumut către ***** în sumă de 36.000 lei şi pe care urma a fi încasată dobândă în sumă de 13.481 lei; Contract de împrumut nr. EFX.01.000443.02 din 15 iunie 2020, conform căruia s-ar fi acordat împrumut către ***** în sumă de 50.000 lei şi pe care urma a fi încasată dobândă în sumă de 22.449 lei; Contract de împrumut nr. 21 cod 315 din 24 mai 2019, conform căruia s-ar fi acordat împrumut către ***** în sumă de 74.500 lei şi pe care urma a fi încasată dobândă în sumă de 30.877 lei). Iar, având în vedere că actele au fost falsificate, instanţele de judecată au respins acțiunile.

Notează că potrivit art. 18 coroborat cu art. 2 lit. d) din Legea contabilității și raportării financiare, menționându-se că entitatea (inclusiv organizațiile necomerciale) are obligația de a ține contabilitatea, iar răspunderea pentru ținerea acesteia revine conducătorului/ administratorului. De asemenea, au fost invocate dispozițiile art. 3 și art. 40 alin. (2) lit. g) din

Legea asociațiilor de economii și împrumut, argumentând că adoptarea hotărârilor de acordare a împrumuturilor ține de competența exclusivă a consiliului asociației sau a comitetului de creditare, eliberarea împrumuturilor neputând fi efectuată prin decizia unipersonală a directorului executiv.

Reflectarea fictivă în evidența contabilă precum că au fost acordate credite, a fost efectuată de către Directorul executiv Ciumac Svetlana şi contabilul Pascari Antonina. Iar, acordarea împrumuturilor era efectuată în temeiul deciziei unipersonale a directorului executiv (fapt indicat inclusiv în p. 1.1. a Contractelor de împrumut nr. EFX.01.000522.01 din 10 februarie 2020 şi nr. EFX.01.000443.02 din 15 iunie 2020 anexate la prezenta cerere), în lipsa hotărârilor Consiliului asociației sau a Comitetului de creditare, contrar prevederilor art. 40 alin. (2) litera g) din Legea asociaţiilor de economii şi împrumut nr. 139/2007.

De asemenea, conform art. 248 alin. (4) din aceeași lege, reclamantul a subliniat că, în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor vizate este solidară. Prin urmare, în condițiile deturnării mijloacelor bănești ale debitorului, ţinerii unei evidențe contabile fictive şi acordarea împrumuturilor fără hotărîrea Consiliului asociaţiei sau a Comitetului de creditare, consideră că sunt întrunite condiţiile ca instanţa de insolvabilitate să dispună ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de către administratorul debitorului Ciumac Svetlana şi contabilul Pascari Antonina, care au cauzat insolvabilitatea debitorului AEI ”Econom Fix” prin acţiunile sale care cad sub incidenţa prevederilor art. 248 alin. (1) literele c), e) si i) din Legea insolvabilităţii.

În ceea ce privește cuantumul creanțelor solicitate spre atragere la răspundere, administratorul autorizat Cazacu Adrian a precizat că în cadrul procesului de insolvabilitate au fost validate creanțele a 46 de creditori în sumă totală de 3.040.082,73 lei. În urma efectuării a trei distribuiri, au fost stinse creanțe de Rangul II în sumă de 618.736,83 lei.

La momentul actual, creanțele validate și neachitate constituie 2.421.345,90 lei. Suma pretinsă de 2.374.278,28 lei reprezintă totalitatea creanțelor nestinse de Rangul II și Rangul III, la care se adaugă 50% din valoarea creanțelor chirografare de rang inferior (Rangul VI). Prin cererea înaintată instanței a solicitat de a fi trecute pe seama persoanelor care au cauzat insolvabilitatea AEI ”Econom Fix” o parte din creanţele validate şi anume creanţe în sumă de 2.374.278.28 lei din totalul creanţelor validate si nestinse în sumă de 2.421.345,90 lei, ceea ce constituie suma creanțelor de rangul II si rangul III plus 50% din creanţele de rangul VI.

Argumentele pârâților

Prin referința adresată instanței, reprezentantul pârâtei Pascari Antonina, avocatul Spalatu Veaceslav a solicitat respingerea integrală a cererii înaintate de lichidatorului AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, în persoana cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina ca fiind complet neîntemeiată și nefondată (vol. II, f.d. 1-7).

În argumentarea poziției a notat că, din luna martie a anului 2000 până la 01 februarie 2021, cet. Pascari Antonina a activat în calitate de contabil-șef al AEÎ ”Econom-Fix” din s. Gura Camencii, r. Florești, având ca atribuții stricte înregistrarea documentelor de încasare, a plăților în registrul de casă și gestionarea fișelor de evidență contabilă. Funcția de director a fost deținută de co-pârâta cet. Svetlana Ciumac.

Pârâta a subliniat că nu a avut niciodată acces la mijloacele bănești, nu a primit și nu a eliberat depuneri de economii, iar înregistrarea documentelor o efectua exclusiv în baza dispozițiilor de încasare aduse la sfârșitul zilei de către directoare, fiind convinsă de deplina

legalitate a acțiunilor acesteia din urmă. Toate ilegalitățile, schemele de escrocherie și falsurile în acte (inclusiv nerespectarea clauzelor contractuale sau neînregistrarea unor depozite) au fost comise nemijlocit și exclusiv de către directoarea cet. Svetlana Ciumac.

Acest fapt este confirmat prin trei Sentințe de condamnare emise de Judecătoria Soroca (din datele de 17 august 2022, 07 decembrie 2023 și 20 decembrie 2023), menținute ulterior prin deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Bălți. Prin aceste hotărâri, s-a stabilit o pedeapsă definitivă rezultantă cu închisoarea pentru cet. Svetlana Ciumac, iar acțiunile civile ale părților vătămate au fost admise spre încasare doar din contul acesteia.

În cadrul tuturor acestor procese penale, cet. Pascari Antonina a avut exclusiv statutul de martor, fiindu-i confirmată lipsa de cunoștință sau participare la faptele infracționale. S-a învederat că, deși contabilii sunt incluși ca subiecți ai răspunderii conform articolului 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, la materialele cauzei nu există nicio probă care să demonstreze acțiuni sau inacțiuni premeditate și prejudiciabile din partea sa (cum ar fi majorarea fictivă a pasivelor sau ținerea unei contabilități fictive cu intenție) care să fi provocat insolvabilitatea asociației. În lipsa unei hotărâri judecătorești care să constate culpa sau coautoratul pârâtei, pretențiile reclamantului de a încasa solidar suma totală de 2421345,90 MDL (creanțe validate și neachitate în procesul de faliment) sunt contrare legii și încalcă prezumția de nevinovăție.

Pârâta a invocat excepția tardivității cererii prin prisma articolului 248 alineatul (5) din Legea insolvabilității și a Recomandării nr. 86 din 20 ianuarie 2016 a Curții Supreme de Justiție. Hotărârea privind intentarea procedurii falimentului în privința debitorului AEÎ ”Econom-Fix” a fost pronunțată la data de 10 noiembrie 2022 de către Judecătoria Soroca, sediul Central.

Cererea lichidatorului privind atragerea la răspundere subsidiară a fost depusă și înregistrată la instanță abia la data de 11 noiembrie 2025. Astfel, de la data intentării procedurii și până la depunerea acțiunii s-a curs un termen mai mare de 3 ani, fapt ce atrage decăderea reclamantului din dreptul de a solicita atragerea la răspundere subsidiară din cauza depășirii termenului de prescripție.

Acte de procedură relevante

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 13 ianuarie 2026 s-a respins, ca fiind neîntemeiată, excepția de tardivitate înaintată de avocatul Spalatu Veaceslav, în interesele pârâtei Pascari Antonina, în cadrul examinării cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, în persoanele Ciumac Svetlana și Pascari Antonina, înaintată de lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administratorul autorizat Cazacu Adrian.

Prin Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 21 aprilie 2026 s-a respins, ca fiind neîntemeiată, excepția de tardivitate înaintată de avocatul Ciuhrii Liudmila, în interesele pârâtei Ciumac Svetlana, în cadrul examinării cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, în persoanele Ciumac Svetlana și Pascari Antonina, înaintată de lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administratorul autorizat Cazacu Adrian.

Argumentele participanților la proces expuse în cadrul examinării cauzei

Prin pledoariile adresate instanței (vol. II, f.d. 206), lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian a notat că în cerere a fost demonstrat în mod exhaustiv modul în care acțiunile pârâtelor au dus la apariția stării de insolvabilitate a debitorului. Cu referire la argumentele expuse de avocatul Veaceslav Spălatu, care a acționat în interesele pârâtei

Pascari Antonina și a solicitat respingerea acțiunii, reclamantul a menționat că apărarea a invocat că nu există o hotărâre de judecată definitivă și irevocabilă prin care s-ar constata faptul că pârâta Pascari Antonina, în coautorat cu alte persoane (ca exemplu co-pârâta Svetlana Ciumac) și în comun acord premeditat sau din neglijență, a deturnat mijloace bănești ale debitorului AEÎ ”Econom-Fix”, ținând o evidență contabilă fictivă și acordând împrumuturi contrar prevederilor legale.

De asemenea, avocatul a invocat că prin sentințele anexate la referință se demonstrează că debitorul a fost prejudiciat de către directorul executiv Svetlana Ciumac, și nu de către contabilul Pascari Antonina, care nu a fost condamnată în cadrul acelor dosare penale, respectiv nu s-ar face vinovată de apariția stării de insolvabilitate a asociației. În acest context, a subliniat că art. 248 alin. (2) din Legea insolvabilității statuează că aplicarea prevederilor privind răspunderea nu exclude aplicarea față de debitor a unor sancțiuni contravenționale sau pedepse penale. Prin urmare, atragerea la răspundere subsidiară nu este condiționată de atragerea la răspundere penală sau contravențională, însă aceasta nu exclude aplicarea sancțiunilor respective.

Cu referire la sentințele penale anexate la referință, prin care a fost atrasă la răspundere penală Svetlana Ciumac, reclamantul a atras atenția instanței de judecată că în cadrul acelor dosare penale partea vătămată nu este AEÎ ”Econom-Fix”, ci un șir de persoane fizice de la care au fost sustrase prin escrocherie mijloace bănești. Prin aceleași sentințe, instanțele de judecată au admis acțiunile civile ale părților vătămate (persoane fizice) și au încasat mijloacele bănești din contul numitei Svetlana Ciumac în favoarea acestora.

Prin urmare, reclamantul a relatat că dosarele penale și sentințele enumerate în referința avocatului Veaceslav Spălatu nu sunt relevante speței, ori în prezenta cauză se invocă deturnarea activelor și a mijloacelor bănești ale AEÎ ”Econom-Fix” cu ținerea evidenței contabile fictive în vederea acoperirii deturnării activelor, sub pretextul acordării unor credite persoanelor fizice, credite care în realitate nu au fost acordate. În contextul celor expuse, a solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În ședința de judecată pârâta Pascari Antonina și reprezentantul acesteia, avocatul Veaceslav Spălatu, au solicitat respingerea acțiunii ca tardivă și neîntemeiată. S-a argumentat că faptele prejudiciabile de escrocherie și fals în acte, care au condus la insolvabilitatea AEÎ ”Econom-Fix”, au fost comise în mod exclusiv de către directorul executiv Svetlana Ciumac.

Acest fapt a fost stabilit cu certitudine prin sentințele de condamnare penală din data de 17 august 2022, 07 decembrie 2023 și 20 decembrie 2023, modificate și menținute prin Deciziile Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, cauze în care pârâta Pascari Antonina a avut doar statut de martor, demonstrându-se că nu a cunoscut ilegalitățile asociației. Sub aspectul circumstanțelor de fapt, s-a relevat că în perioada activității sale de contabil-șef (luna martie a anului 2000 – 01 februarie 2021), pârâta nu a avut acces la mijloace bănești sau la gestionarea directă a depunerilor, contractele fiind încheiate și păstrate exclusiv în biroul directorului.

De asemenea, s-a susținut că deciziile frauduloase au fost luate unilateral de director, fără știința membrilor Comitetului de creditare constituit la data de 02 ianuarie 2020. În lipsa unei hotărâri judecătorești definitive care să constate coautoratul, premeditarea sau neglijența pârâtei în deturnarea activelor ori în ținerea unei evidențe contabile fictive, s-a arătat că pretenția de încasare solidară a sumei de 2.421.345,90 MDL este ilegală și încalcă prezumția de nevinovăție.

În concluzie, invocând Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din data de 24 martie 2014 și prevederile art. 15, 247 și 248 din Legea insolvabilității, apărarea a subliniat că simplul statut funcțional de contabil nu poate atrage răspunderea subsidiară în absența unei culpe individuale demonstrate, solicitând respingerea în totalitate a acțiunii.

În ședința de judecată pârâta Ciumac Svetlana și reprezentantul acesteia, avocatul Ciuhrii Liudmila, au invocat că la cererea de chemare în judecată este anexată copia Hotărârii Comisiei Naționale a Pieții Financiare (CNPF) nr. 42/4 din 27 iulie 2021, prin care a fost instituită administrarea specială a AEÎ ”Econom-Fix”. S-a menționat că, anterior, CNPF a emis Hotărârea nr. 30/1/2021 și Ordonanța nr. 36/9-O/2021, prin care s-a dispus, printre altele, eliberarea din funcție a directorului executiv și întreprinderea măsurilor pentru înlăturarea încălcărilor, inclusiv inventarierea generală a activelor și pasivelor, precum și asigurarea stingerii creanțelor prin adresarea în instanța de judecată.

S-a subliniat că, în scopul prevenirii stării de insolvabilitate, conservării activelor, protejării depunerilor de economii și asigurării continuității activității, CNPF a instituit administrarea specială pe un termen de un an, desemnând-o pe numita Dorina Străinu în calitate de administrator special, conferindu-i atribuții și împuterniciri depline de conducere, timp în care activitatea organelor de conducere ale asociației a fost suspendată de drept. Ulterior, termenul administrării speciale a fost prelungit cu menținerea acelorași împuterniciri.

A afirmat că, în perioada în care pârâta Svetlana Ciumac s-a aflat în funcție, marea majoritate a contractelor de împrumut erau executate la timp, împrumutații onorându-și obligațiile, iar în caz de restanțe, asociația înainta acțiuni în judecată. Deși pârâta a recunoscut admiterea unor încălcări în activitatea sa de administrator al AEÎ ”Econom-Fix”, aceasta a susținut că responsabilitatea trebuie pusă pe seama întregului organ de conducere, precum și pe seama administratorului special, Dorina Străinu.

S-a invocat că administratorul special nu a făcut față cerințelor impuse prin Hotărârea din 27 iulie 2021, admițând întârzieri extrem de mari la rambursarea împrumuturilor. De asemenea, pârâta a respins argumentul reclamantei potrivit căruia încălcările care au dus la insolvabilitatea asociației ar fi devenit cunoscute abia la data emiterii hotărârii privind insolvabilitatea AEÎ ”Econom-Fix”, arătând că aceste nereguli, omisiuni și defecțiuni fuseseră constatate de CNPF încă din luna ianuarie 2021.

Prin urmare, s-a considerat că în lista pârâților, în sensul art. 247 și 248 din Legea insolvabilității, urmau a fi incluse toate persoanele din conducerea asociației, inclusiv administratorul special.

Aprecierea instanței de judecată

Studiind materialele dosarului și probele administrate prin prisma argumentelor expuse în cerere, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, în persoana cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina, din considerente expuse infra.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) și (3) al Legii insolvabilităţii, instanţa de insolvabilitate dispune de competenţă exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce ţin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existenţa unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanţa de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă. Instanţa pe al cărei rol se află cauza de insolvabilitate examinează din oficiu toate circumstanţele relevante cauzei.

Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. f) din Legea insolvabilității, principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt atragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum şi sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârșite de aceștia.

Conform art. 26 alin. (1)-(4) CPC, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale a cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În conformitate cu prevederile art. 117 alin. (1) CPC, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) și (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu prevederile art. 121 CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art. 122 alin. (1), (2) şi (4) CPC, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor. Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanţii la proces până la data stabilită de judecător, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 1191 şi art. 372 alin. (1).

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

În conformitate cu art. 239-240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanţa judecătorească, în limitele pretenţiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării

pricinii şi admisibilitatea acţiunii. În acest sens, se constată că norma de drept indicată impune instanţei de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării şi încadrarea corectă de drept.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că, prin Hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul central) din 10 noiembrie 2022 (dosar nr. 2i-10/22) a fost constatată insolvabilitatea a AEÎ ”Econom Fix” cu sediul în r. Florești, s. Gura Camencii, c/f 1003607004586 și dispusă intentarea procedurii de insolvabilitate în privința acesteia, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității AEÎ ”Econom Fix” administratorul autorizat Cazacu Adrian, titular al autorizației nr. 172 eliberată de Ministerul Justiției la 03 februarie 2015.

În soluționarea speței deduse judecății instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

În conformitate cu art. 247 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Verificând întrunirea condițiilor necesare a calității subiectului răspunderii subsidiare în privința pârâților Ciumac Svetlana și Pascari Antonina, prevăzute de art. 247 al Legii insolvabilității, instanța de judecată potrivit Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 37262 din 14 septembrie 2022 (dosar 2i-10/22, f.d. 9) atestă că cet. Ciumac Svetlana a deținut funcția de administrator al AEÎ ”Econom Fix”, ulterior, prin Hotărârea CNPF nr. 43/4 din 01 septembrie 2022, fiind suspendată din funcție până la 27 iunie 2023, cu numirea unui administrator special.

Din informația anexată la cererea de chemare în judecată (f.d. 10), se atestă faptul că cet. Pascari Antonina, începând cu 07 februarie 2018 și până la 05 mai 2021 a deținut funcția de contabil.

Reieșind din înscrisurile prezentate și argumentele expuse în cererea de chemare în judecată, instanța reține că cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina în mod just au calitatea de subiect al raportului juridic litigios, așa cum pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate în privința societății debitoare a exercitat funcția de administrator, respectiv de contabil, adică de membru a organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 din Legea insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/ lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni: a) folosirea

bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate; e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Astfel, persoanele culpabile pot fi obligate la repararea doar numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite şi nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, condiţie stipulată şi în prevederile art. 1998 alin. (1) – (2) CC, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Instanța de insolvabilitate concluzionează că, pentru atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului urmează a fi întrunite toate condițiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciul - sub forma unei părți a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă şi pasiv, vinovăția - sub forma intenției sau culpei şi toate acestea în cumul au creat starea de insolvență a debitorului.

Instanța de judecată relevă că, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acțiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârșirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, iar consecinţele acestora s-au materializat prin crearea, menținerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condițiilor pentru tragerea la răspunderea subsidiară

Prin urmare, Legea insolvabilității stabilește 3 condiții cumulative pentru atragerea la răspundere subsidiară și anume: persoana să fie membru al organului de conducere și/sau supraveghere a societății insolvabile; apariția stării de insolvabilitate să fie imputabilă acestora; să comită una din acțiunile stipulate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității.

În speță, atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului AEÎ ”Econom-Fix” nu operează în mod automat, ci urmează să se probeze indubitabil, conform art. 118 alin. (1) CPC, iar instanţa să constate acţiunile lui Ciumac Svetlana și Pascari Antonina care ar fi dus la apariția stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acțiuni anume lui.

Corespunzător, urmează a fi oglindită legătura de cauzalitate între acţiunile membrilor organelor de conducere, în persoana cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina şi starea de insolvabilitate a debitorului, în sensul că insolvabilitatea se datorează anume acțiunilor acestora şi nu altor circumstanțe. Raportul de cauzalitate este şi condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii.

Totodată, este de menționat că, membrii organelor de conducere nu răspund pentru o simplă incapacitate managerială, ci pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind, de regulă, deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea

debitoare şi satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, astfel, calificarea acestei forme de răspundere are caracter delictual în toate situațiile.

Din analiza acțiunii depuse, în materia faptelor ilicite ca temei de tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, Lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian, prin cererea depusă a invocat întrunirea circumstanțelor prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. c), e) și i) din Legea insolvabilităţii şi anume: c) deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului; e) ţinerea unei contabilităţi fictive; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

În privința pârâtei Pascari Antonina

Cu referire la pârâta Pascari Antonina, instanța reține că aceasta este indicată în materialele cauzei ca având calitatea de contabil al AEÎ ”Econom-Fix”. Potrivit art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, contabilii pot intra în categoria persoanelor susceptibile de răspundere subsidiară.

Deși art. 247 alin. (1) menționează contabilii printre persoanele care pot fi atrase la răspundere, legea nu instituie o răspundere obiectivă (fără vină), bazată exclusiv pe deținerea funcției. Lichidatorul are sarcina probei (art. 118 Cod procedură civilă) pentru a demonstra că contabilul a acționat cu intenție sau neglijență gravă în cauzarea insolvabilității. Răspunderea subsidiară nu se aplică pentru simpla deținere a unei funcții, ci pentru o conduită individualizată, prevăzută de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, aflată în legătură cauzală cu apariția sau agravarea insolvabilității.

Instanța reține că actele cauzei indică existența unor încălcări fiscale și a unor deficiențe de evidență contabilă la nivelul AEÎ ”Econom-Fix”. Totuși, constatările privind debitorul conturează în primul rând conduita societății și a administratorului statutar, fără a individualiza suficient acțiunile sau inacțiunile personale ale lui Pascari Antonina.

În mod particular, nu rezultă cu suficientă certitudine perioada concretă în care Pascari Antonina ar fi exercitat atribuțiile contabile relevante prin care s-ar demonstra deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului și ținerea unei contabilități fictive care ar avea legătură cauzală cu apariția sau agravarea insolvabilității.

Spre deosebire de administratorul statutar, care avea obligația legală directă de reprezentare, administrare, semnatară și gestionară a contractelor de împrumut și reacție la incapacitatea de plată, rolul contabilului trebuie probat distinct. Or, instanța nu poate substitui proba unei conduite personale prin prezumția că orice deficiență contabilă a societății este imputabilă automat contabilului indicat în evidențele fiscale.

O asemenea abordare ar transforma răspunderea subsidiară într-o răspundere obiectivă derivată din funcție, incompatibilă cu caracterul personal, cauzal și excepțional al răspunderii reglementate de art. 248 din Legea insolvabilității.

Instanța constată că, în procesele penale de examinare a fraudării contractelor de împrumut, pârâta Pascari Antonina a figurat exclusiv în calitate de martor. Iar organele de urmărire penală și instanțele de judecată nu au reținut în privința ei complicitatea sau coautoratul la falsificarea actelor.

Se relevă că activitatea pârâtei Pascari Antonina în calitate de contabil a AEÎ ”Econom-Fix” se rezuma la procesarea documentelor primare (dispoziții și contracte) care îi erau prezentate spre înregistrare la sfârșitul zilei de către directoarea Ciumac Svetlana.

Întrucât contractele purtau aparența de legalitate (fiind pretins semnate de împrumutați și avizate de director), contabilul nu avea obligația de a efectua o expertiză grafoscopică a semnăturilor. Reflectarea acestora în evidența contabilă a dus la o contabilitate fictivă în mod

obiectiv, dar fără intenția contabilului de a ascunde starea de insolvabilitate. Astfel, lipsind culpa, lipsește fundamentul atragerii la răspundere subsidiară a pârâtei Pascari Antonina.

În lipsa unor probe care să ateste că a cunoscut caracterul fals al semnăturilor sau că a beneficiat material din aceste deturnări, instanța reține că lipsește latura subiectivă a răspunderii civile (vinovăția). Contabilul nu este obligat să expertizeze grafoscopic documentele semnate de conducător, operând în baza prezumției de veridicitate a actelor de dispoziție interne. Din aceste considerente, acțiunea împotriva numitei Pascari Antonina urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, odată ce simplul fapt al deținerii unei funcții executive sau de evidență nu atrage automat răspunderea pentru insolvabilitate, în absența unei dovezi clare că persoana respectivă a acționat cu rea-credință, din neglijență gravă sau cu intenția de a aduce entitatea în stare de faliment. În consecință, cererea în partea ce vizează atragerea la răspundere subsidiară a lui Pascari Antonina urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În privința pârâtei Ciumac Svetlana

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. c) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012 manifestate prin deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului, instanţa menționează următoarele.

Instanța menționează că, fapta de majorare fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului presupune o faptă ilicită de natură contabilă, prin care o parte din activele deținute de întreprinderea debitoare sau anumite bunuri determinate individual sunt deturnate de la destinația lor normală sau sunt ascunse, astfel încât nu este realizată utilizarea obișnuită a acestora.

Pârâta, profitând de calitatea sa de administrator, a eliberat împrumuturi fictive în mod unipersonal, cu încălcarea directă a art. 40 alin. (2) lit. g) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr. 139/2007, care stabilește imperativ că aprobarea împrumuturilor este competența exclusivă a Consiliului asociației sau a Comitetului de creditare.

Mai mult, instanța reține că, prin hotărâri judecătorești irevocabile, o serie de Contracte de împrumut și Dispoziții de plată (în privința cetățenilor *****, *****, *****) au fost falsificate.

Prin urmare, pârâta Ciumac Svetlana prin falsificarea semnăturilor beneficiarilor și ale fidejusorilor, reflecta în contabilitate ieșirea unor sume de bani cu titlu de împrumut, în timp ce, în realitate, mijloacele bănești erau deturnate fizic din casierie, asociația rămânând cu creanțe fictive.

Instanța relevă că deturnarea lichidităților și substituirea acestora în bilanț cu creanțe fictive și irecuperabile constituie cauza directă a stării debitorului în incapacitate de plată, care a dus la starea de insolvabilitate a AEÎ „Econom-Fix”.

Vinovăția pârâtei sub forma intenției directe este confirmată pe deplin de Sentințele de condamnare emise de Judecătoria Soroca (menținute de Curtea de Apel Bălți) prezentate la materialele cauzei. Iar, argumentul apărării că sentințele vizau prejudicii aduse unor persoane fizice și nu asociației este reținut ca neîntemeiat. Or, fraudarea contractelor de împrumut și ulterior deturnarea fondurilor a condus direct la incapacitatea asociației de a-și onora obligațiile de plată față de cei 46 de creditori validați.

Totodată instanța de judecată constată că, prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 42/4 din 27 iusie 2021 ”referitor la administrarea specială a AEÎ ”Econom Fix”, s-a constatat admiterea unor încălcări grave de către directorul executiv al AEÎ ”Econom Fix”, în special ca rezultat al atragerii depunerilor de economii de la membri fără înregistrarea acestora în

circuitul economic operațional al asociației, care la rîndul său atrage o gestiune defectuoasă a activității operaționale AEÎ ”Econom Fix” de către administrator

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012 manifestate prin ţinerea unei contabilităţi fictive, instanţa menţionează următoarele.

Instanța subliniază că, prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile.

Potrivit art. 3 din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr. 287/2017, prin noţiunea de contabilitate urmează a se înţelege un sistem complex de colectare, identificare, grupare. Prelucrare, înregistrare, generalizare și de prezentare a informaţiilor privind elementele contabile.

Instanța subliniază că, în conformitate cu normele imperative ale art. 18 alin. (1) și (2) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, responsabilitatea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară, precum și pentru asigurarea întocmirii corecte a documentelor primare, revine exclusiv entității prin organul său executiv (conducătorul/administratorul). Faptul că entitatea dispunea de un contabil-șef (pârâta Pascari Antonina) nu o exonerează pe pârâta Ciumac Svetlana de răspunderea pentru veridicitatea datelor introduse în sistemul contabil, atâta timp cât administratorul este cel care emite și avizează documentele primare ce stau la baza înregistrărilor.

Analizând circumstanțele cauzei, instanța reține că contabilitatea fictivă nu s-a manifestat printr-o simplă eroare de calcul ori printr-o neglijență în aplicarea standardelor contabile, ci a reprezentat înregistrarea în evidența contabilă a unor împrumuturi care în realitate nu au fost acordate niciodată reprezentând o distorsionare a realității financiare a entității.

Concret, pârâta Ciumac Svetlana, a întocmit contracte de împrumut (ex: nr. EFX.01.000522.01, EFX.01.000443.02 etc.) pe numele unor persoane fizice, falsificând semnăturile acestora și întocmind dispoziții de eliberare a numerarului din casierie. Ulterior, aceste documente primare au fost transmise cu bună-știință departamentului contabil pentru procesare.

În baza acestor acte aparent legale, în registrele contabile, în rapoartele financiare și bilanțul contabil al ale AEÎ „Econom-Fix” au fost reflectate în mod fictiv. În contabilitatea asociației numerarul era transformat în credite generatoare de dobândă, iar în realitate, mijloacele bănești erau extrase.

Ținerea acestei contabilități fictive a avut un rol determinant în cauzarea și agravarea stării de insolvabilitate a debitorului. Prin prezentarea unor situații financiare fictive, administratorul Ciumac Svetlana ascundea situația financiară reală creată prin deturnarea fondurilor.

Cu referire la temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012 manifestate prin comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului, instanţa menţionează următoarele.

Dispozițiile art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 149/2012 constituie o normă juridică instituită cu scopul de a permite sancționarea acelor comportamente ilicite și intenționate ale organelor de conducere care au provocat direct insolvabilitatea entității, dar care, din punct de vedere material, nu se subsumează niciuneia dintre acțiunile specifice descrise exhaustiv la literele a) – h) ale aceluiași alineat.

Conform principiilor fundamentale de drept aplicarea normei generale stabilite la lit. i) este subsidiară și condiționată de neaplicarea normelor speciale la lit. a) - h). Dacă faptele imputate

pârâților își găsesc o încadrare exactă și deplină într-o normă specială, reținerea concomitentă a normei subsidiare este inadmisibilă, pentru a nu genera o dublă calificare juridică a aceleiași fapte.

Lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian a solicitat atragerea la răspundere a pârâtei Ciumac Svetlana în baza unui cumul de temeiuri, respectiv lit. c), e) și i) din art. 248 alin. (1) al Legea insolvabilităţii.

Totuși, din analiza materialului probator administrat în cauză, instanța constată că toate acțiunile ilicite probate în sarcina fostului administrator Ciumac Svetlana, respectiv falsificarea contractelor de împrumut și a dispozițiilor de plată, extragerea ilegală a numerarului din casierie sub paravanul unor credite fictive și denaturarea registrelor contabile au fost deja integral absorbite și consumate de încadrările juridice specifice de la lit. c) (deturnarea activelor) și lit. e) (ținerea unei contabilități fictive).

Lichidatorul nu a indicat și nu a probat în cadrul procesului nicio altă faptă ilicită autonomă, distinctă de devalizarea asociației prin credite fictive, care să poată fi calificată drept altă faptă în sensul art. 248 alin. (1) lit. i) al Legea insolvabilității.

Simpla invocare formală a textului de lege, fără o descriere și probare separată a acțiunilor pârâtei și aplicarea suplimentară a lit. i) pentru aceleași circumstanțe faptice constitui o dublă calificare juridică. Prin urmare, acest temei de drept se respinge ca fiind neîntemeiat.

În subsidiar, instanța ține să sublinieze că pârâta a indus în eroare atât organele de supraveghere (CNPF), cât și creditorii deponenți. Iar argumentul prin care pârâta invocă responsabilitate administratorului special desemnat de CNPF (Dorina Străinu) este lipsit de pertinență juridică.

Instituirea administrării speciale de către CNPF prin Hotărârea nr. 42/4 din 27 iulie 2021 a fost o consecință a neregulilor grave deja comise de conducerea anterioară, reprezentată de Ciumac Svetlana, și nu o cauză a insolvabilității. Faptele de devalizare (falsificarea contractelor în anii 2019-2020) s-au consumat cu mult înainte de intervenția CNPF. Administratorul special a preluat o entitate ale cărei active fuseseră deja deturnate. Incapacitatea administratorului special de a salva asociația nu înlătură legătura de cauzalitate dintre devalizarea inițială a activelor (faptă consumată) și starea de insolvabilitate.

În contextul celor expuse instanța conchide că în privința pârâtei Ciumac Svetlana sunt întrunite condițiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a membrului organului de conducere a debitorului AEÎ ”Econom-Fix” în temeiurile prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. c) și e) al Legii insolvabilității.

Într-o altă ordine de idei, norma care reglementează instituția răspunderii subsidiare, art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, indică că pot fi suportate de membrii organelor de conducere doar o parte din datoriile debitorului insolvabil. Norma legală nu conferă solicitantului dreptul de a solicita încasarea de la membrii organelor de conducere a creanței validate și nestinse, acest fapt fiind în contradicție directă cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea insolvabilității, care expres indică că scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanţelor creditorilor.

Instanța reține că lichidatorul AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian a solicitat atragerea răspunderii subsidiare în baza unui cumul de temeiuri, respectiv art. 248 alin. (1) lit. c), e) și i) din al Legea insolvabilităţii. Iar, în cadrul examinării cauzei, instanța de insolvabilitate nu a determinat întrunirea doar în privința pârâtei Ciumac Svetlana a temeiurilor prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. c) și e) al Legii insolvabilității.

Din considerentele relatate, instanța de insolvabilitate ajunge la concluzia de încasarea din contul cet. Ciumac Svetlana în beneficiul masei debitoare AEÎ ”Econom-Fix” valoarea parțială a creanțelor validate și nestinse în cadrul procesului de insolvabilitate, în valoare de 1.582.852,18, calculată proporțional părții admise din pretenții.

Taxe şi cheltuieli judiciare

Soluționând chestiunea privind încasarea cheltuielilor de judecată, se relevă că potrivit art. 82 alin. (1) CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Articolul 83 alin. (1) CPC prevede că, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit art. 86 alin. (2) CPC persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărârilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Instanța relevă că în conformitate cu prevederile art. 4 a Legii taxei de stat nr. 213/2023 și pct. 1.1.4. din anexa nr. 1, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri: pentru cererile de chemare în judecată, cererile reconvenționale, cererile de intervenție principală, cererile de apel, cererile de recurs, cererile de contestare a actelor și acțiunilor executorului judecătoresc, precum și pentru cererile de eliberare de către instanța de judecată a copiilor (duplicatelor) de pe documente dacă valoarea acțiunii este de 45550 lei + 2% din valoarea acțiunii care depășește 1500001 lei.

Prin concluziile enunțate supra instanța s-a expus în privința admiterii parțiale a acțiunii și atrage la răspundere subsidiară a cet. Ciumac Svetlana și încasarea din contul acestuia în beneficiul masei debitoare AEÎ ”Econom-Fix” valoarea parțială a creanțelor validate și nestinse în cadrul procesului de insolvabilitate, în valoare de 1.582.852,18 lei.

Prin urmare, prin prisma art. 4 a Legii taxei de stat nr. 213/2023 și pct. 1.1.4. din anexa nr. 1, proporțional părții admise din pretenții, se conchide necesitatea încasării din contul pârâtului Ciumac Svetlana, în beneficiul statutului, taxa de stat în valoare de 47.157,02 lei.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4), art. 5 alin. (1) și (5) lit. f) al Legii insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 236-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de insolvabilitate, -

HOTĂRĂŞTE:

Se admite parțial cererea lichidatorului AEÎ ”Econom-Fix”, administrator autorizat Cazacu Adrian privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al AEÎ ”Econom-Fix”, în persoana cet. Ciumac Svetlana și Pascari Antonina.

Se atrage la răspundere subsidiară cet. Ciumac Svetlana, c/p *****, d*****, pentru comiterea faptelor ilicite prevăzute la art. 248 alin. (1) lit. c) și e) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Se încasează din contul Ciumac Svetlana, c/p *****, d***** în beneficiul masei debitoare AEÎ ”Econom-Fix” valoarea parțială a creanțelor validate și nestinse în cadrul procesului de insolvabilitate, în valoare de 1582852,18 (un million, cinci sute optzeci și două mii, opt sute cincizeci și doi,18) lei.

Se încasează din contul cet. Ciumac Svetlana în beneficiul statului taxa de stat, în valoare de 47157,02 (patruzeci și șapte mii, una sută cincizeci și șapte,02) lei.

Hotărîrea este definitivă şi executorie, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Nord prin intermediul Judecătoriei Soroca în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului.

”

Preşedintele şedinţei,
judecător **Olga Jamba**